

Pomoc obětem domácího násilí

Mgr. Hana Wernerová

Právní předpisy

- Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb.
- Zákon o obětech trestných činů č. 45/2013 Sb.
- Zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb.
- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.
- Trestní řád č. 141/1961 Sb.

Zákon o Policii ČR

Oprávnění policistů

- omezit možnost volného pohybu osoby §25
- zajistit osobu § 26
- vyzvat osobu k vydání věci, případně odejmout věc § 34
- provést prohlídku osoby a odebrat zbraň § 35
- vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek § 40
- rozhodnout o vykázání § 44 až § 47
- požadovat vysvětlení § 61

Vykázání

- Pojem

jde o zásah do soukromého vztahu v podobě možnosti vykázat násilnou osobu na určenou dobu z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou, jakož i z jeho bezprostředního okolí.

- Kdy lze vykázat

lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

- Námitky

Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykááním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykáání. O námitkách rozhoduje krajské ředitelství příslušné podle místa vykáání. O tomto právu policista vykáanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykáání.

- Trvání

Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

- Práva a povinnosti vykázané osoby

- 1) Vykázaná osoba je povinna

- a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní,
- b) zdržet se vstupu do prostoru
- c) zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou,
- d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

- 2) Vykázaná osoba má právo

- a) vzít si ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady před opuštěním vymezeného prostoru
- b) vzít si v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci podle písmene a) a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání; právo lze uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, policista o výkonu tohoto práva ohroženou osobu předem informuje,
- c) ověřovat provedení vykázaní zejména na čísle tísňového volání 158,
- d) vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie.

- Povinnosti policisty

Policista poučí ohroženou osobu o

- a) možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu - § 76b
- b) možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí a
- c) následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázání přihlíží.

Práva oběti trestného činu

- Na poskytnutí odborné pomoci
- Na poskytnutí bezplatné právní pomoci
- Na informace
- Na ochranu před hrozícím nebezpečím
- Na ochranu soukromí
- Na ochranu před druhotnou újmou
- Na doprovod důvěrníkem
- Na peněžitou pomoc

Přestupky

- Pojem přestupku

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

- Zavinění

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Skutkové podstaty přestupků

- § 47 Přestupky proti veřejnému pořádku
- § 49 Přestupky proti občanskému soužití – hranice 7 dní
- § 50 Přestupky proti majetku – hranice škoda nikoliv nepatrná, tj. nejméně 5.000,-Kč

Trestní zákoník

- Týrání svěřené osoby - § 198,
- Týrání osoby žijící ve společném obydlí - § 199 trestního zákoníku
- Nebezpečné vyhrožování - § 353
- Nebezpeční pronásledování - § 354
- Trestné činy proti zdraví § 145 až § 148 , tj. ublížení na zdraví
- Omezování osobní svobody §171,
- Zbavení osobní svobody § 170
- Znásilnění § 185,
- Vražda § 140
- Ohrožování výchovy dítěte - § 201,
- Zanedbání povinné výživy § 196,
- Pohlavní zneužití § 187

Trestní řád

- Trestní oznámení
- Přípravné řízení
- Obžaloba
- Hlavní líčení
- Rozhodnutí

Trestní oznámení

- Lze podat písemně i ústně
- Na Policii či Státním zastupitelství
- Právo oznamovatele být na jeho žádost do měsíce vyrozuměn o přijatých opatřeních
- Uvést
- Kdo
- Čeho
- Vůči komu
- Kde
- Kdy
- Historie násilí
- Svědci

Oznamovací povinnost !

- § 367 TZ Nepřekažení trestného činu
- § 368 TZ Neoznámení trestného činu

Odnětí svobody až na 3 léta.

Trestný není ten, kdo neučinil oznámení či překažení z důvodu uvedení sebe či osoby blízké v nebezpečí smrti či újmy na zdraví

Přípravné řízení

- Probíhá před policejním orgán, jehož dozoruje státní zastupitelství
- Policejní orgán je povinen neprodleně zahájit trestní stíhání, jakmile všechny skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin.
- Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením,
- Vyšetřováním se označuje úsek trestního stíhání před podáním obžaloby.
- Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému a obhájci v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.

Obžaloba

- Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného.
- Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

Hlavní líčení

- Hlavní líčení koná soud zásadně veřejně.
- V některých případech může být veřejnost vyloučena.
- Osoby, které ruší pořádek, může předseda senátu z jednací síně vykázat.
- Obžalovaný může být vykázán jen po předchozí výstraze, a to jen na dobu nezbytně nutnou.
- Předseda senátu dbá o to, aby svědek ještě nevyslechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků. Je-li obava, že svědek v přítomnosti obžalovaného nevypoví pravdu, případně jde-li o svědka, jemuž nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, předseda senátu učiní opatření vhodná k zajištění bezpečnosti nebo utajení totožnosti svědka, případně vykáže obžalovaného po dobu výslechu takového svědka z jednací síně.

Rozhodnutí

- Vrácení věci státnímu zástupci
- Postoupení věci
- Zastavení trestního stíhání
- Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení narovnání
- Přerušování trestního stíhání
- Trestní příkaz
- Rozsudek
- Usnesení
- Opatření

Zdroje

- www.businesscenter.cz
- www.portal.gov.cz
- www.mvcr.cz
- www.domacinasili.cz
- www.rosa-os.cz
- www.stopnasili.cz